**Europos Parlamentas**
2024-2029

**PRIIMTI TEKSTAI**

# P10_TA(2026)0264

## Genetiškai modifikuotos sojos MON 87705

**2026 m. liepos 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2026 m. birželio 29 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2026/1419, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (2026/2747(RSP))**

*Europos Parlamentas*,

– atsižvelgdamas į 2026 m. birželio 29 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2026/1419[1], kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti,

– atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų[2], ypač į jo 11 straipsnio 3 dalį ir 23 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas per 2026 m. balandžio 27 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti, ir į tai, kad apeliacinis komitetas per 2026 m. birželio 2 d. vykusį balsavimą taip pat nusprendė nuomonės neteikti,

– atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai[3], 11 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2025 m.

---

1 OL L, 2026/1419, 2026 7 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/1419/oj.
2 OL L 268, 2003 10 18, p. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
3 OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

gruodžio 10 d. priimtą ir 2026 m. sausio 12 d. paskelbtą nuomonę[4],

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, kuriomis prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (GMO)[5],

---

[4] EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė „Assessment of genetically modified soybean MON 87705 (application GMFF-2023-21236)“, *EFSA Journal*, 2026, 24(1):e9846, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2026.9846.

[5] Per aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė 36 rezoliucijas, o per devintąją kadenciją – 38 rezoliucijas, kuriomis prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per dešimtąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2628, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1797, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj);
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2627, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės COT102, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti (OL C, C/2025/1798, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj);
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2629, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ir aštuonių jų subkombinacijų, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2025/1799, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj);
- 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1828, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810 arba kurie iš jų sudaryti, ir maisto produktus ir pašarus, pagamintus iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1207 (OL C, C/2025/1800, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj);

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 2 ir 3 dalis,

– atsižvelgdamas į Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto

---

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1822, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP915635 arba kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1801, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1826, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP23211, kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1802, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2618, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP202216, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2025/1803, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 94804, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1804, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP910521, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2246, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 95275, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2247, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj);
– 2025 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/586, 2026 2 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/586/oj);

pasiūlymą dėl rezoliucijos,

---

– 2025 m. spalio 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2025 m. rugsėjo 22 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2025/1898, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP51291, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2026/1523, 2026 4 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1523/oj);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DAS1131, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/1703, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1703/oj);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės MON 88913 (MON-88913-8), kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jo pagaminti, projekto (OL C, C/2026/1704, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1704/oj);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų aliejinių rapsų MON 88302, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/1705, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1705/oj);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2026/1706, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1706/oj);
– 2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/1707, 2026 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1707/oj);

A. kadangi Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/696[6] buvo leista pateikti rinkai maistą ir pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705 (toliau – GM sojos), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti; kadangi tas leidimas apėmė ir kitų nei maistas ar pašarai produktų, kurių sudėtyje yra GM sojų arba kurie iš jų sudaryti, pateikimą rinkai naudoti pagal tą pačią paskirtį kaip ir

---

– 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų NK603, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2026/2150, 2026 5 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2150/oj);
– 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai maisto produktus, maisto sudedamąsias dalis ir pašarus, pagamintus iš genetiškai modifikuotų cukrinių runkelių KWS20-1, projekto (OL C, C/2026/2151, 2026 5 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2151/oj);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų DBN-09004-6, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0041);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų T25 (ACS-ZMØØ3-2), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0042);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės GHB614 × LLCotton25, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0043);
– 2026 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės T304-40, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0044);
– 2026 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 94637, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P10_TA(2026)0150).

bet kurias kitas sojas, išskyrus auginimą;

B. kadangi 2024 m. kovo 8 d. Belgijoje įsisteigusi bendrovė „Bayer Agriculture BV“ Jungtinėse Valstijose įsisteigusios bendrovės „Bayer CropScience LP“ vardu pateikė Komisijai paraišką dėl to leidimo atnaujinimo;

C. kadangi 2026 m. sausio 12 d. EFSA pateikė palankią mokslinę nuomonę dėl GM sojų[7] pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 6 ir 18 straipsnius; kadangi EFSA padarė išvadą, kad paraiškoje dėl leidimo atnaujinimo nepateikta duomenų, patvirtinančių naujus pavojus, pakitusį poveikį arba mokslinį netikrumą, dėl kurių pasikeistų GM sojų pirminio rizikos vertinimo išvados, kurias EFSA priėmė 2012 m.[8] ir 2013 m.[9]; kadangi tose nuomonėse nebuvo aptarti keli platesnio pobūdžio aplinkosauginio, socioekonominio bei kumuliacinio poveikio klausimai, kurie, EFSA nuomone, nepriklauso jos kompetencijos sričiai;

D. kadangi GM sojose yra daugiau oleino rūgšties ir jos yra atsparios herbicidams, kurių sudėtyje yra glifosato;

E. kadangi į EFSA atliktus rizikos vertinimus nebuvo įtraukti ilgalaikiai toksikologiniai tyrimai ar išsami kumuliacinio ir kombinatorinio poveikio analizė, įskaitant galimas sąveikas su pesticidų, dažnai naudojamų auginant sojas, liekanomis;

F. kadangi didžioji dauguma genetiškai modifikuotų kultūrinių augalų, įskaitant GM sojas, buvo genetiškai modifikuoti taip, kad būtų atsparūs vienam ar keliems papildomiems herbicidams, kuriuos

---

6 2015 m. balandžio 24 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/696, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojos pupelių MON87705 (MON-877Ø5-6), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL L 112, 2015 4 30, p. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/696/2021-02-16).

7 EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė „Assessment of genetically modified soybean MON 87705 for renewal authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (application GMFF-2023-21236)“, *EFSA Journal*, 2026, 24(1):e9846, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2026.9846.

8 EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė „Application EFSA-GMO-NL-2010-78 for the placing on the market of herbicide tolerant genetically modified soybean MON 87705 for food and feed uses, import and processing under regulation (EC) No 1829/2003 from Monsanto“, *EFSA Journal*, 2012, 10(10):2909, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2012.2909.

9 EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupė, „Statement complementing the scientific opinion on application EFSA-GMO-NL-2010-78 to cover the safety of soybean MON 87705 oil for commercial frying“, *EFSA Journal*, 2013, 11(12):3507, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2013.3507.

galima naudoti auginant genetiškai modifikuotus kultūrinius augalus, jų nesunaikinant, kaip būtų herbicidams neatsparių kultūrinių augalų atveju; kadangi ne vienu tyrimu įrodyta, jog auginant herbicidams atsparius genetiškai modifikuotus kultūrinius augalus dažniau naudojami papildomi herbicidai, didele dalimi dėl to, kad atsirado herbicidams atsparių piktžolių;

G. kadangi herbicidams atsparius genetiškai modifikuotus kultūrinius augalus auginantys ūkininkai patenka į piktžolių valdymo sistemą, kuri yra labai arba visiškai priklausoma nuo herbicidų, ir tai daroma taikant priemoką už genetiškai modifikuotas sėklas ir kartu sukuriant priklausomybę nuo papildomų herbicidų naudojimo, tai paverčiant neatsiejama gamybos sistemos dalimi; kadangi dėl padidėjusios priklausomybės nuo papildomų herbicidų ūkiuose, kuriuose sėjamos GM sojos, sparčiau atsiras ir plis tiems herbicidams atsparios piktžolės, todėl reikės naudoti dar daugiau herbicidų, ir taip susidarys užburtas herbicidų ratas; kadangi dėl to neigiamas poveikis, kurį lemia pernelyg didelė priklausomybė nuo herbicidų, pablogins dirvožemio būklę, vandens kokybę ir virš žemės bei po žeme esančią biologinę įvairovę, taip pat turės įtakos žmonėms ir gyvūnams, be kita ko, dėl daugiau herbicidų liekanų maiste ir pašaruose;

H. kadangi ne vienu tyrimu įrodyta, jog auginant herbicidams atsparius genetiškai modifikuotus kultūrinius augalus dažniau naudojami papildomi herbicidai, didele dalimi dėl to, kad atsirado herbicidams atsparių piktžolių[10]; kadangi dėl to numatoma, kad GM sojos bus apdorojamos didesnėmis glifosato dozėmis ir tai bus daroma pakartotinai, todėl jų derliuje gali būti didesnis liekanų ir jų skilimo produktų (metabolitų) kiekis;

I. kadangi vis dar esama didelių mokslinių abejonių dėl glifosato saugumo žmonių sveikatai ir aplinkai; kadangi 2015 m. lapkričio mėn. EFSA pateikė išvadą, kad glifosatas tikriausiai nėra kancerogeniškas, o Europos cheminių medžiagų agentūra 2017 m. kovo mėn. pateikė išvadą, kad nėra pagrindo jo priskirti prie jokios pavojingų medžiagų kategorijos; kadangi 2015 m. Tarptautinė vėžio tyrimų agentūra – specializuota Pasaulio sveikatos organizacijos vėžio agentūra, priešingai, glifosatą priskyrė prie tikėtiną kancerogeninį poveikį žmonėms turinčių medžiagų; kadangi keletu kitų naujausių recenzuojamų mokslinių tyrimų patvirtinamas

---

10 Žr., pvz., Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“, *Environmental Management*, 2016 m. sausio mėn., 57(1), p. 31–48, https://doi.org/10.1007/s00267-015-0589-7 ir Benbrook, C. M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years“, *Environmental Sciences Europe*, 2012 m. rugsėjo 28 d., Vol. 24(1), https://doi.org/10.1186/2190-4715-24-24.

glifosato kancerogeninis potencialas[11]; kadangi žurnalas *Regulatory Toxicology and Pharmacology* oficialiai atšaukė 2000 m. paskelbtą mokslinį straipsnį „Safety Evaluation and Risk Assessment of the Herbicide Roundup and Its Active Ingredient, Glyphosate, for Humans“, kuris buvo naudojamas siekiant pagrįsti glifosato saugumą daugelyje rizikos vertinimų, nes „buvo išreikštas susirūpinimas dėl jo autorystės, tyrimų rezultatų pagrįstumo, atsižvelgiant į autorių ir tyrimo rėmėjo indėlio iškraipymą, taip pat dėl galimų autorių interesų konfliktų“[12];

J. kadangi laikoma, jog herbicidų liekanų ir metabolitų, randamų genetiškai modifikuotuose augaluose, vertinimas nėra EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės kompetencijos sritis, todėl vykdant GMO autorizacijos procedūrą jis nėra atliekamas; kadangi tai yra problema, nes pati genetinė modifikacija gali turėti įtakos tam, kaip atitinkamas genetiškai modifikuotas augalas suskaidys papildomus herbicidus, taip pat jų metabolitų sudėčiai, taigi ir jų toksiškumui[13];

K. kadangi iš sudėties analizės matyti, kad GM sojų riebalų rūgščių profilis, palyginti su jų tradiciniu atitikmeniu, labai pasikeitė, nes padidėjo oleino rūgšties kiekis ir atitinkamai sumažėjo linolo rūgšties bei palmitino rūgšties kiekis; kadangi mokslininkai daugiausia nuogąstauja dėl ilgalaikio su mityba susijusio poveikio, didesniam skaičiui gyventojų – visų pirma vartotojams, kurie labai priklauso nuo sojų aliejaus, – vartojant šio pakitusio profilio produktus; kadangi EFSA apsvarstė maisto suvartojimo įverčius, kad įvertintų pokyčių svarbą mitybai, remdamasi skirtingomis vartojimo prielaidomis ir pakeitimo scenarijais; kadangi EFSA, remdamasi šiomis prielaidomis, rekomendavo tik stebėsenos po pateikimo rinkai planą, kuriame daugiausia dėmesio skiriama importo į Sąjungą duomenų rinkimui ir atnaujinto maistingumo vertinimo atlikimui, jei turima informacija apie vartojimo modelius skiriasi nuo informacijos, naudotos atliekant pradinį rizikos vertinimą;

L. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 reikalaujama užtikrinti, kad genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai neturėtų neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai arba aplinkai ir kad Komisija, rengdama sprendimą, atsižvelgtų į visas atitinkamas Sąjungos teisės nuostatas ir kitus su svarstomu klausimu pagrįstai siejamus veiksnius; kadangi šie teisėti veiksniai turėtų apimti Sąjungos

---

11 Žr., pvz., https://doi.org/10.1016/j.mrrev.2019.02.001, https://doi.org/10.1093/ije/dyz017, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219610 ir https://doi.org/10.1186/s13045-019-0767-9.

12 https://doi.org/10.1006/rtph.1999.1371.

13 Taip iš tiesų yra glifosatų atveju, kaip nurodyta EFSA pagrįstoje nuomonėje dėl esamos didžiausios leidžiamosios glifosato liekanų koncentracijos peržiūros pagal Reglamento (EB) Nr. 396/2005 12 straipsnį, EFSA leidinys, 2018 m.; 16(5):e5263, p. 12, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263.

įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (JT DVT), Paryžiaus klimato susitarimą[14] ir Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvenciją (JT BĮK)[15];

M. kadangi nepriklausoma galimo neigiamo poveikio biologinei įvairovei, dirvožemio būklei, apdulkintojams ir netiksliniams organizmams stebėsena ir priežiūra tebėra nepakankamai užtikrinta;

N. kadangi esant moksliniam netikrumui turėtų būti taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnyje įtvirtintas atsargumo principas;

O. kadangi Sąjunga, kaip JT BĮK susitariančioji šalis, pagal 3 straipsnį privalo užtikrinti, kad jos jurisdikcijai ar kontroliuojamoms sritims priskiriama veikla nebūtų daroma žala kitų valstybių aplinkai;

P. kadangi Sąjungos sprendimas atnaujinti leidimą naudoti GM sojas neatitiktų tarptautinių įsipareigojimų mažinti pesticidų naudojimą[16], atsižvelgiant į padidėjusį glifosato poveikį žmonėms, gyvūnams ir aplinkai šalyse, kuriose auginami šie herbicidams atsparūs genetiškai modifikuoti kultūriniai augalai, taip pat į galimas rimtas su tuo susijusias pasekmes sveikatai;

Q. kadangi Sąjungoje neleidžiama auginti GM sojų;

R. kadangi Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2026/1419 būtų leidžiama į Sąjungą importuoti produktus, kurie neatitinka standartų, kurių laikosi Sąjungos ūkininkai, dėl to jie atsidurtų nepalankioje konkurencinėje padėtyje;

S. kadangi strateginio dialogo dėl žemės ūkio ateities ES[17] išvadose Komisija raginama iš naujo įvertinti savo požiūrį dėl žemės ūkio maisto produktų patekimo į importo ir eksporto rinką, atsižvelgiant į iššūkius, susijusius su skirtingais Sąjungos ir jos prekybos partnerių standartais; kadangi sąžiningesni prekybos santykiai pasauliniu lygmeniu, derantys su sveikos aplinkos tikslais, buvo vienas iš pagrindinių ūkininkų reikalavimų per 2023, 2024 ir 2025 m. demonstracijas;

T. kadangi Parlamentas ne kartą pabrėžė, kad Komisija neturėtų leisti naudoti GMO tais atvejais, kai valstybės narės Augalų, gyvūnų,

---

14 OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

15 OL L 309, 1993 12 13, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/1993/626/oj.

16 2022 m. gruodžio mėn. per JT BĮK COP15 buvo susitarta dėl pasaulinės biologinės įvairovės sistemos, į kurią įtrauktas pasaulinis tikslas iki 2030 m. bent 50 proc. sumažinti pesticidų keliamą riziką (žr. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/ip_22_7834).

17 https://commission.europa.eu/topics/agriculture-and-rural-development/strategic-dialogue-future-eu-agriculture_lt.

maisto ir pašarų nuolatinio komiteto arba Apeliacinio komiteto posėdžiuose nesusitaria kvalifikuota balsų dauguma, kad būtų išspręstas nuolatinės demokratijos stokos klausimas;

U. kadangi, nepaisydama pačios pripažintų demokratijos trūkumų, to, kad valstybės narės nepalaiko GMO, ir Parlamento prieštaravimų, Komisija ir toliau suteikia leidimus GMO;

V. kadangi, vadovaujantis bendros sveikatos koncepcija, vertinant GMO ilgalaikį tvarumą ir saugą būtina atsižvelgti į žmonių, gyvūnų, augalų ir aplinkos sveikatos tarpusavio priklausomybę;

1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2026/1419 viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;

2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2026/1419 neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002[18] nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie genetiškai modifikuotą maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;

3. prašo Komisijos atšaukti Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2026/1419;

4. ragina Komisiją neleisti importuoti herbicidams atsparių genetiškai modifikuotų kultūrinių augalų, nes dėl to padidėjo papildomų herbicidų naudojimas, taigi padidėjo grėsmė biologinei įvairovei, maisto saugai ir darbuotojų sveikatai;

5. palankiai vertina tai, kad Komisija 2020 m. rugsėjo 11 d. laiške EP nariams pripažino, kad priimant sprendimus dėl GMO leidimų reikia atsižvelgti į tvarumą[19]; vis dėlto reiškia didelį nusivylimą, kad nuo to laiko Komisija ir toliau suteikia leidimus į Sąjungą importuoti GMO, nepaisydama nuolatinių Parlamento prieštaravimų ir to, kad dauguma valstybių narių balsuoja prieš;

6. dar kartą primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į Sąjungos įsipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, kaip antai Paryžiaus klimato susitarimą ir JT BĮK bei JT DVT; pakartoja savo raginimą prie

---

18 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, (OL L 31, 2002 2 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

19 https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

įgyvendinimo aktų projektų pridėti aiškinamąjį memorandumą, kuriame būtų paaiškinta, kaip tuose aktuose laikomasi žalos nedarymo principo[20];

7. pabrėžia, kad 2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento priimtuose pakeitimuose dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 182/2011[21], kuriuos Parlamentas priėmė kaip derybų su Taryba pagrindą, teigiama, kad Komisija negali suteikti leidimo naudoti GMO, kai nėra palankiai balsuojančios kvalifikuotos valstybių narių daugumos; primygtinai ragina, kad Komisija gerbtų šią poziciją, ir ragina Tarybą tęsti savo darbą ir skubiai priimti bendrą požiūrį dėl šio dokumento;

8. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

---

20 2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos žaliojo kurso (OL C 270, 2021 7 7, p. 2), 102 dalis.

21 OL C 445, 2021 10 29, p. 257.